

Dokument ze zasedání

A9-0413/2023

6.12.2023

ZPRÁVA

o provádění programu Erasmus+ na období 2021–2027
(2023/2002(INI))

Výbor pro kulturu a vzdělávání

Zpravodaj: Milan Zver

OBSAH

	Strana
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ – SHRUTÍ SKUTEČNOSTÍ A ZJIŠTĚNÍ	3
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	11
PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY	25
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	26
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	27

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ – SHRNUÍ SKUTEČNOSTÍ A ZJIŠTĚNÍ

1. Úvod

Cílem této zprávy o provádění je posoudit a vyhodnotit provádění programu Erasmus+ na období 2012–2027 a identifikovat osvědčené postupy a případné problémy programu.

Toto průběžné hodnocení posoudí celkovou účinnost a výkonnost programu, včetně nových iniciativ a realizace opatření zaměřených na začleňování a zjednodušení programu.

Zpravodaj shromáždil informace a vypracoval tuto zprávu o provádění po intenzivních konzultacích s širokou škálou zúčastněných stran. Jeho poznatky vycházejí především z těchto písemných zdrojů:

- výsledky průzkumu, který zaslaly země účastníci se programem Erasmus+ na období 2021–2027 národním agenturám programu;
- výsledky průzkumu, který byl zaslán širší skupině zúčastněných stran, jež jsou zapojeny do programu Erasmus+ na období 2021–2027.

Zpravodaj rovněž využil studií hodnotících počáteční provádění programu, jejichž vypracování zadala tematická sekce Strukturální politika a politika soudržnosti a Výzkumná služba Evropského parlamentu.

Kromě výše uvedených průzkumů a studií byla v červnu a červenci 2023 uspořádána setkání stínových zpravodajů s národními agenturami a zúčastněnými stranami z celoevropských organizací, na nichž bylo provádění programu také projednáno.

Zpravodaj je v pravidelném dvoustranném kontaktu s velkým počtem zúčastněných stran ze všech odvětví programu, aby tak mohl shromažďovat další informace. Setkal se také se zástupci Generálního ředitelství Komise pro vzdělávání a kulturu (GŘ EAC) a Výkonné agentury pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA).

Zpravodaj vzal rovněž v úvahu klíčové dokumenty Komise, včetně ročních pracovních programů pro provádění programu Erasmus+.

Navzdory veškerému úsilí o shromáždění příslušných informací, které bylo vynaloženo za podpory správy EP, si je zpravodaj dobře vědom toho, že po méně než třech letech provádění programu Erasmus+ nemohl provést jeho plnohodnotné kvantitativní ani kvalitativní posouzení. Aby bylo možné získat úplný přehled o tomto programu, je třeba během zbývajících programového období zohlednit další informace. To bude nezbytné při hodnocení konečného dopadu programu Erasmus+ na období 2021–2027.

S ohledem k výše uvedenému má tato zpráva podat přehled o provádění programu během prvních dvou a půl let jeho existence. Poukazuje na příležitosti a hlavní problémy a předkládá návrhy na zlepšení pro zbývajících čtyři a půl roku trvání programu. Závěry a doporučení by měly být podkladem pro hodnotící zprávu Evropské komise v polovině období, která má být předložena do konce roku 2024. Zpráva rovněž obsahuje několik návrhů na koncepci budoucího programového období.

2. Počátky a struktura programu

Původní program Erasmus byl mezinárodním výměnným programem studentů, který vznikl roku 1987 na podporu vzdělávání a odborné přípravy. Prošel několika změnami, přičemž každá z jeho fází stavěla na úspěších a ponaučeních z těch předchozích. V programovém období 2014–2020 se program Erasmus stal ústřední složkou nového programu Erasmus+.

Program Erasmus+ zahrnuje různá odvětví v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu a podporuje mezinárodní spolupráci a mobilitu prostřednictvím různých klíčových akcí a mechanismů financování. Podporuje rovněž iniciativy, jako jsou Evropské univerzity, centra excelence odborného vzdělávání, DiscoverEU nebo iniciativa Evropská studentská karta.

Poskytuje mladým lidem – většinou studentům, žákům a učňům – různé příležitosti ke studiu, odborné přípravě a práci v zahraničí. Mohou se do něj však zapojit také dospělí účastníci vzdělávání či pedagogičtí pracovníci.

Ačkoli si program Erasmus+ na období 2021–2027 zachoval stejnou strukturu jako jeho předchůdce, posílil své priority ve čtyřech oblastech: i) začleňování a rozmanitost, ii) digitální transformace; iii) životní prostředí a boj proti změně klimatu; iv) účast na demokratickém životě, společné hodnoty a občanská angažovanost.

Struktura programu je celkově koncipována tak, aby podporovala spolupráci, mobilitu, inovace a politickou reformu ve všech oblastech. Hraje významnou úlohu při posilování evropské spolupráce a podpoře mezinárodního porozumění prostřednictvím výměn v oblasti vzdělávání a mezikulturního učení. Jako takový je tento program jedním ze stěžejních programů EU, který je široce uznávaný a těší se velké popularitě mezi občany v Evropě i mimo ni.

3. Hlavní závěry a doporučení

3.1. Úvodní poznámky

Cílem programu Erasmus+ na období 2021–2027 je dosáhnout počtu až 12 milionů účastníků. Má velký význam jakožto klíčový nástroj pro budování Evropského prostoru vzdělávání a podporu provádění evropského strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, pokud jde o realizaci a další rozvoj Evropského prostoru vzdělávání. Jeho základní agendy stanovené pro jednotlivá odvětví prosazují spolupráci v oblasti politiky mládeže na základě strategie Unie pro mládež pro období 2019–2027 a rozvíjejí evropský rozměr ve sportu.

Zahájení stávajícího programu bylo obtížné, neboť došlo ke zpoždění při schvalování víceletého finančního rámce, a tedy i samotného nařízení o programu Erasmus+. Následně propukla pandemie COVID-19 a nastala celkově obtížná hospodářská situace, kterou později dále zhoršila ruská útočná válka proti Ukrajině, která měla za následek vysokou míru inflace v celé Evropě. Činnosti, které spadají do programu Erasmus+, se tak musely vyrovnat se zcela bezprecedentními výzvami. Orgány zapojené do provádění programu Erasmus+ během koronavirové pandemie zaznamenaly obecný nedostatek flexibility, zejména ze strany agentury EACEA. Ačkoli jsou opatření Evropské komise a agentury EACEA zaměřena na přizpůsobení se ukrajinské krizi oceňována, řada institucí jasně uvedla, že bylo možné učinit více a že spíše než finanční prostředky uvolňované v rámci programu Erasmus+ jsou snadněji

dostupné vnitrostátní zdroje financování.

3.2 Dosah programu

Zájem o program je velmi vysoký a v současné době je na stejné úrovni jako před koronavirovou pandemií. S výjimkou vzdělávání dospělých je poptávka po činnostech v oblasti mobility a spolupráce mnohem vyšší než dostupné příležitosti.

Během pandemie COVID-19 bylo obtížné provádět opatření v oblasti mobility, takže v prvním roce, tj. 2021, došlo k nezbytným úpravám spočívajícím ve snížení financování mobility (klíčové akce 1) a navýšení finančních prostředků na spolupráci a inovační partnerství (klíčové akce 2). Je dobře, že program Erasmus+ nebyl během pandemie pozastaven ani ukončen.

V té době činnosti v oblasti fyzické mobility stále probíhaly ve značné míře. Komise a národní agentury umožnily větší flexibilitu a studenti a pedagogičtí pracovníci byli rovněž ochotni své původní plány změnit, a přestože tyto plány museli odložit, nakonec vycestovali. K tomu se navíc rozšířilo virtuální a kombinované učení (elektronické/distanční učení) a byla vytvořena infrastruktura pro digitalizované vzdělávací příležitosti – což by bez pandemie mohlo trvat mnohem déle.

Mobilita dospělých účastníků vzdělávání jako nová možnost zatím není dostatečně propagována, a proto ji lidé relativně málo využívají. Počet účastníků se i přesto mezi lety 2022 a 2023 zvýšil a očekává se, že poptávka v roce 2024 bude odpovídat nabízeným možnostem.

Zdá se, že činnosti zaměřené na účast mládeže vzbuzují velký zájem. Překážky účasti na nich jsou však i nadále značně vysoké. Jde o kombinaci toho, že administrativní postupy a postupy podávání žádostí jsou pro malé organizace žadatelů složité a že neformální mládežnické skupiny žádosti nemohou podat vůbec.

Výsledky konzultací k této zprávě zároveň poukazují na to, že se program Erasmus+ skutečně stal velmi oblíbeným a je bezpochyby jednou z nejúspěšnějších evropských značek.

3.3 Uznávání a přenos kreditů

V průzkumu sítě Erasmus Student Network téměř třetina respondentů uvedla, že jim nebyly uznány všechny získané kredity, což zcela odporuje cílům stanoveným v Listině programu Erasmus pro vysokoškolské vzdělávání. Zpravodaj proto žádá Komisi, aby usilovala o to, aby byly kredity získané během studia v zahraničí uznávány ve větší míře, což studentům usnadní převod kreditů mezi institucemi a zajistí akademickou hodnotu jejich zkušeností. Kromě toho by měla být prozkoumána proveditelnost a potřeba „společného evropského diplomu“.

3.4 Hlavní rysy a struktura

Stávající program je založen na stejném přístupu jako předchozí program: seskupuje činnosti v rámci klíčových akcí (KA1 – Vzdělávací mobilita jednotlivců, KA2 – Spolupráce mezi organizacemi a institucemi, KA3 – Podpora rozvoje politiky a spolupráce) a akce programu

Jean Monnet. Struktura klíčových akcí nyní platí i pro sport, na rozdíl od předchozího programu. Tyto tři klíčové akce programu Erasmus+ jsou dobře zavedeny a v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu je využívají nejrůznější komunity.

3.5 Priority programu a jeho dopad

Ústředním prvkem programu Erasmus+ nadále zůstává mobilita jednotlivců. Ačkoli jsou činnosti v oblasti mobility velmi oblíbené a ve většině aspektů je jejich účastníci chválí, existuje prostor pro zlepšení, pokud jde o jasnost pravidel financování a zlepšení řízení programů, zejména prostřednictvím digitálních nástrojů. V druhé fázi programu by proto měly být prioritou změny grantové dohody, aby bylo zajištěno, že všichni účastníci granty obdrží ještě před zahájením mobility. Granty z programu Erasmus v současné době plně nepokrývají dodatečné náklady na studium v zahraničí. Financování vzdělávání v rámci víceletého finančního rámce by se mělo navýšit, aby bylo možné dosáhnout stanoveného cíle širokého přístupu ke kvalitní mobilitě a reagovat na nárůst skutečných nákladů na mobilitu. Dobře zavedenou a snadno přístupnou činností, kterou mladí lidé často vyhledávají, se stala také iniciativa DiscoverEU.

Pokud chceme v Evropě oslovit více lidí, je mobilita ve vzdělávání z hlediska počtu účastníků tou nejúčinnější činností. To platí i pro efektivnost vynaložených prostředků. Velký počet jednotlivých účastníků oslovují také partnerství malého rozsahu. Na to poukazují zprávy o projektech a zpětná vazba od předkladatelů projektů.

Na první pohled se struktura programu s několika klíčovými akcemi jeví jako jednoduchá a snadno srozumitelná. Všechny akce se však skládají z dílčích akcí, z nichž každá je velmi rozmanitá. Kvůli tomu je program poměrně složitý a pro cílové skupiny obtížně pochopitelný. Rovněž to komplikuje správu programu.

Začleňování a rozmanitost:

Erasmus+ klade velký důraz na podporu začleňování, rozmanitosti a rovných příležitostí pro všechny účastníky s cílem překonat veškeré překážky související s jejich zázemím, socioekonomickým postavením, schopnostmi nebo jinými rysy. V rámci projektů a činností se dbá na to, aby byly odstraňovány překážky účasti a aby se podpořila sociální soudržnost.

Největší překážkou pro dosažení začlenění je nedostatečná výše poskytovaných grantů. Je třeba dále rozvíjet strategie, které zajistí, aby nedostatečně zastoupené skupiny, včetně osob se zdravotním postižením a osob pocházejících z marginalizovaných komunit, měly k příležitostem programu Erasmus+ účinný přístup.

Evropský parlament považuje začlenění za zásadní faktor. Zaměřuje se zejména na podporu poskytovanou znevýhodněným skupinám, a usnadňuje tak jejich účast na programu. Parlament požaduje konkrétní informace o socioekonomickém zázemí účastníků a o finančním dopadu zdravotního postižení. V současné době však nejsou tyto údaje dostupné, neboť nejsou k dispozici řádně fungující nástroje IT a také proto, že řada projektů stále probíhá.

Ekologická a digitální transformace:

Program Erasmus+ správně klade velký důraz na fyzickou mobilitu, která musí být vyvážena zmírňováním změny klimatu. Je zřejmé, že byly podniknuty kroky k většímu využívání

ekologicky šetrného cestování, např. v podobě vyšších částek vyplácených za tyto způsoby cestování.

Zpravodaj vítá úsilí zaměřené na dosažení digitální transformace, zejména v podobě větší podpory programu „Erasmus bez papíru“ a „Evropské studentské karty“. Obzvláště důležité je propojení řízení programu a účasti jednotlivců na iniciativě eID. Provádění však neprobíhá tak rychle, jak se plánovalo. Zpravodaj žádá Komisi, aby posílila digitální procesy, postupy a nástroje a zlepšila interoperabilitu mezi různými dostupnými nástroji.

Podpora účasti mladých lidí na demokratickém životě:

Cílem programu Erasmus+ je posílit postavení mladých lidí, aby se aktivně zapojili do svých komunit, účastnili se rozhodovacích procesů a přispívali k silnému smyslu pro demokratické hodnoty a aktivní občanství. Projekty mají podporovat kritické myšlení, mediální gramotnost a účast mladých lidí na demokratických procesech.

Podle výzkumů účast v programu Erasmus+ zlepšuje pochopení a zvyšuje podporu evropských hodnot. Podle studie ESN se po své zkušenosti s programem Erasmus+ většina studentů více považuje za globální občany a občany EU, nadále se však identifikují také se svou zemí či regionem. Jednou z nových priorit programu je občanská angažovanost a účast na demokratickém životě, neboť klíčová akce 2 bude věnovat větší pozornost „společným hodnotám, občanské angažovanosti a účasti“, avšak pokrok v tomto ohledu se teprve ukáže. Z celkového hlediska akcím programu Erasmus+ v oblasti výchovy k občanství ve velké míře chybí systémový dopad. Pokud by byla při mobilitě v rámci vysokoškolského vzdělávání upřednostňována občanská angažovanost, přispělo by to k dosažení cílů stanovených v Evropské strategii pro univerzity. Občanská angažovanost by také měla tvořit nedílnou součást horizontálních priorit programu v oblasti začleňování a účasti na demokratickém životě. Erasmus+ by měl rovněž podporovat volby do Evropského parlamentu v roce 2024 a motivovat k účasti v nich.

3.6 Rozpočet

Odhadovaný celkový rozpočet, který je k dispozici na období 2021–2027, činí 26,51 miliardy EUR, což představuje 24,57 miliardy EUR v běžných cenách a navýšení o 1,938 miliardy EUR v běžných cenách z příjmů Komise získaných z pokut. Většina rozpočtových prostředků (až 83 %) je vyčleněna na vzdělávání a odbornou přípravu. Ve srovnání s předchozím programem se rozpočet programu Erasmus+ téměř zdvojnásobil, což je bezpochyby vítaný vývoj, ačkoli nedosahuje trojnásobné výše, kterou Evropský parlament původně požadoval. Zdvojnásobení rozpočtu ale připadlo na období rostoucí inflace.

Zpravodaj navrhuje, aby roční rozpočtové přiděly byly v programových letech rozdělovány rovnoměrněji, zejména na již zavedené činnosti.

Lze rovněž podotknout, že během stávajícího programového období se snížil počet mládežnických organizací, které obdržely centralizované granty programu Erasmus+ spravované přímo agenturou EACEA.

Je dále třeba poznamenat, že odvětví sportu má k dispozici velmi malé finanční prostředky, což omezuje prostor pro mobilitu, rozvoj inovací a nadnárodní spolupráci. V období 2021–2027 je rovněž třeba zajistit součinnost s programem „EU pro zdraví“.

Rozpočet, který je k dispozici na činnosti v oblasti vzdělávání dospělých, je stále méně předvídatelný. Současná celková částka a podíl z celkového rozpočtu na vzdělávání a odbornou přípravu (5,8 %), nestačí k tomu, aby bylo do roku 2030 dosaženo 60% účasti dospělých na vzdělávání. Důvodem je nedostatek strukturálních fondů pro vzdělávání dospělých na vnitrostátní a regionální úrovni v Evropě, což vede k tomu, že projekty jsou ve velké míře závislé na financování z EU.

3.7 Správa programu

V reakci na dřívější kritiku, podle níž program podléhá přílišné byrokracii, zavádí program Erasmus+ na období 2021–2027 řadu zjednodušujících opatření, jako jsou dvoufázové návrhy, jednorázové částky a partnerství malého rozsahu, což všechny zúčastněné strany uvítaly. Bylo vynaloženo značné úsilí na to, aby byly vyjasněny cíle výzev a komunikace o těchto výzvách.

Z pohledu příjemců a národních agentur však existuje řada nedostatků. Jde například o těžkopádný proces registrace, formuláře žádostí a další postupy, které vyžadují mnoho podrobností, které je pro menší subjekty a jednotlivce obtížné zajistit bez konkrétní podpory.

Nedostatečná podpora národních agentur a nedostatečné centrální pokyny navíc brzdí procesy hodnocení a podávání zpráv a vedou k tomu, že jsou mezi jednotlivými národními agenturami rozdíly. Kromě toho jsou problémem také nástroje IT.

Požadavek „nepřetržitého podávání zpráv“ je pro příjemce velmi těžko splnitelný a vyžaduje hodně času, který by jinak mohl být věnován realizaci projektů. Tento požadavek by měl být ve zbývajícím programovém období a v budoucím programu přezkoumán.

Zpravodaj proto důrazně doporučuje zmírnit administrativní požadavky na všech úrovních a ve všech fázích, včetně fáze podávání žádostí. Je zřejmé, že současná situace brání malým příjemcům v podávání žádostí o klíčové akce 1, např. pokud jde o výměny mládeže, jakož i partnerství malého rozsahu v rámci klíčových akcí 2, které jsou konkrétně určeny menším organizacím.

Otázky související s IT:

Ačkoli má digitalizace v programu ústřední význam, pomalý pokrok v oblasti digitálních nástrojů, které mají být používány na podporu provádění programu, nespĺňuje všechna očekávání, což negativně ovlivňuje účast a realizaci programu. Navíc kvůli tomu nelze odpovídajícím způsobem shromažďovat ani monitorovat potřebné údaje a v konečném důsledku to s sebou nese vysoké riziko poškození dobré pověsti programu.

Zpravodaj naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, že stávající digitální nástroje a systémy používané pro řízení a provádění programu budou uživatelsky vstřícné. Tyto systémy by měly fungovat řádně a v plném rozsahu. Zpravodaj vyzývá Komisi, aby se neprodleně zabývala závažnými přetrvávajícími problémy týkajícími se nástrojů IT programu Erasmus+ a před jejich dalším zavedením je dostatečně vyzkoušela. Dále konstatuje, že podobné problémy s nástroji IT existují i v jiných programech financovaných EU, např. v Evropském sboru solidarity a v programu Kreativní Evropa.

3.8 Spolupráce a synergie

EU aktivně usiluje o posílení spolupráce a vytváření synergií mezi programem Erasmus+ a dalšími iniciativami, programy a nástroji financování EU. Cílem tohoto úsilí je maximalizovat dopad a účinnost investic EU v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže, výzkumu, inovací a regionálního rozvoje. Existuje však značný prostor pro zlepšení a je třeba podpořit interoperabilitu programů jak na národní, tak na centrální úrovni (EK). Je také třeba lépe propojit centralizované a decentralizované akce v rámci programu.

3.9 Spolupráce mezi EK, výkonnou agenturou (EACEA) a národními agenturami

Agentura EACEA odpovídá za většinu centralizované správy. K provádění projektů (např. aliance Evropských univerzit) je nutná dobrá komunikace a koordinace mezi agenturou EACEA a národními agenturami. Dosud tomu tak není. V roce 2023 podepsaly agentury EACEA a národní agentury memorandum o porozumění, které však dosud nevedlo ke zlepšení. Větší koordinace mezi národními agenturami, řízená a monitorovaná Evropskou komisí, by umožnila sjednotit výklad pravidel národními agenturami a pomohla by zlepšit standardizaci a kvalitu hodnocení. Evropská komise by měla zajistit, aby národní agentury a jejich hodnotitelé jasně porozuměli rozdílu mezi granty na projekty a granty na provozní náklady. Je zřejmé, že cíl grantů na provozní náklady, kterým je budování kapacit a kterým se odlišuje od grantů na projekty, není dobře pochopen.

3.10 Iniciativa „Evropské univerzity“

Ústřední úloha iniciativy „Evropské univerzity“ přispěla k tomu, že na vnitrostátní a institucionální úrovni byla věnována větší pozornost odstraňování zbývajících překážek mezinárodní spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání a zintenzivnil se dialog na toto téma. Některé členské státy již přijaly dlouho očekávané legislativní změny, které budou přínosné nejen pro aliance účastníci se iniciativy, ale i pro jiné formy spolupráce a pro vysokoškolské instituce mimo stávající aliance. Je však třeba se vyhnout urychlenému financování stávajících aliancí, aby byl zajištěn spravedlivý a nestranný systém pro všechny.

Další rozvoj iniciativy „Evropské univerzity“ by měl být náležitě podložen nadcházejícím samostatným hodnocením iniciativy a měl by vycházet ze spolehlivého monitorovacího rámce, aby se rozvíjelo to, co fungovalo dobře, a zároveň se vyhodnotilo to, co dobře nefungovalo. Bude nutné přehodnotit a revidovat celkové cíle, jejichž počet se zvyšuje.

Iniciativa „Evropské univerzity“ by měla být dále podporována a rozvíjena v rámci programu Erasmus+. To by však nemělo být na úkor jiných forem spolupráce, které jsou stejně důležité pro podporu cílených inovací a rozvoje praktických řešení a které podporují širší účast vysokoškolských institucí v programu Erasmus+.

4. Závěr

K silným stránkám programu Erasmus+ na období 2021–2027 patří jeho zastřešující postavení jako programu, který v čase obstál (funguje více než 35 let, pokud započteme program Erasmus) a je nyní celosvětově uznávanou značkou. Zpravodaj proto trvá na tom, že vizuální značka programu Erasmus+ si musí zachovat jasnou vazbu na EU.

Přínosy programu Erasmus+ přesahují rámec formálního vzdělávání. Účast v programu má celkově řadu výhod, od osobního růstu a kulturního obohacení po vyšší zaměstnatelnost, lepší všeobecné vzdělávání a propojenější a inkluzivnější Evropu. Program umožňuje účastníkům vytvářet sítě a navázat trvalá přátelství s vrstevníky mimo jejich bezprostřední okruh.

Je zřejmé, že velký potenciál programu Erasmus+ vyžaduje v budoucnu dostatečné finanční prostředky, aby mohl pokračovat jeho dalekosáhlý dopad na jednotlivce a společnost v celé Evropě i mimo ni.

Z výsledků hodnocení Parlamentu vyplývá, že pro budoucí úspěch programu je zásadní, aby technické otázky neoslabovaly jeho účinnost a že je naléhavě nutné program dále zjednodušit.

Nadcházející hodnocení VFR v polovině období má být dokončeno do konce roku 2024 a očekává se, že poskytne další poznatky o úspěších a nedostacích stávajícího programu.

Program Erasmus+ musí být především programem, který je blízký lidem a přístupný všem.

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o provádění programu Erasmus+ na období 2021–2027 (2023/2002(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 165 a 166 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. září 2020 o účinných opatřeních pro ekologičtější programy Erasmus +, Kreativní Evropa a Evropský sbor solidarity²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. listopadu 2021 o Evropském prostoru vzdělávání: sdílený holistický přístup³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2021 o politice EU v oblasti sportu: hodnocení a další možný postup⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. května 2022 o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025 – mikrocertifikáty, individuální vzdělávací účty a učení pro udržitelné životní prostředí⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. června 2022 o provádění opatření zaměřených na začleňování v rámci programu Erasmus+ na období 2014–2020⁶,
- s ohledem na studii nazvanou „EU funding programmes 2021–2027 in culture, media, education, youth and sports: first lessons, challenges and future perspectives – Erasmus+“, kterou zveřejnilo jeho generální ředitelství pro vnitřní politiky Unie dne 11. září 2023⁷,
- s ohledem na studii nazvanou „Early implementation of four 2021-2027 EU programmes: Erasmus+, Creative Europe, European Solidarity Corps and Citizens, Equality, Rights and Values (Strand 3)“, kterou zveřejnilo jeho generální ředitelství pro vnitřní politiky Unie dne 20. července 2023⁸,

¹ Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1.

² Úř. věst. C 385, 22.9.2021, s. 2.

³ Úř. věst. C 205, 20.5.2022, s. 17.

⁴ Úř. věst. C 224, 20.5.2022, s. 2.

⁵ Úř. věst. C 479, 16.12.2022, s. 65.

⁶ Úř. věst. C 32, 27.1.2023, s. 58.

⁷ Studie – „EU funding programmes 2021–2027 in culture, media, education, youth and sports: first lessons, challenges and future perspectives – Erasmus+“ („Programy financování EU na období 2021–2027 v oblasti kultury, médií, vzdělávání, mládeže a sportu: první ponaučení, výzvy a budoucí perspektivy – Erasmus+“), Evropský parlament, generální ředitelství pro vnitřní politiky, tematická sekce B – Strukturální politika a politika soudržnosti, 11. září 2023.

⁸ Studie – „Early implementation of four 2021-2027 EU programmes: Erasmus+, Creative Europe, European

- s ohledem na článek 54 jednacího řádu, na čl. 1 písm. e) rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu a na přílohu 3 tohoto rozhodnutí,
- s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání (A9–0413/2023),
- A. vzhledem k tomu, že program Erasmus+ (dále jen „program“) je stěžejním programem EU na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě i mimo ni;
- B. vzhledem k tomu, že Erasmus+ má zásadní význam pro posilování evropského pocitu sounáležitosti a porozumění mezi různými kulturami a umožňuje tak rovněž budovat evropskou identitu, která existuje vedle národních identit;
- C. vzhledem k tomu, že program na období 2021–2027 má odhadovaný celkový rozpočet ve výši 26,2 miliardy EUR a klade velký důraz na začleňování, ekologickou a digitální transformaci a podporu účasti mladých lidí na demokratickém životě;
- D. vzhledem k tomu, že iniciativa „Evropské univerzity“ má mnohem větší úspěch a dosah, než se původně předpokládalo; vzhledem k tomu, že cílem je vytvořit do poloviny roku 2024 60 aliancí Evropských univerzit, do nichž by se mělo zapojit více než 500 vysokoškolských institucí;
- E. vzhledem k tomu, že poptávka po programu značně převyšuje dostupné finanční zdroje, což negativně ovlivňuje účast a počet projektů, které lze financovat;
- F. vzhledem k tomu, že program se svým stále výraznějším zaměřením na mobilitu ve vzdělávání, která je přístupná všem, zejména osobám s omezenými příležitostmi a malým organizacím, přispívá k omezování nerovností a zlepšování sociální soudržnosti a rovnosti žen a mužů na evropské úrovni i na úrovni členských států;
- G. vzhledem k tomu, že důležitou úlohu při podpoře rozmanitosti a začleňování v rámci programu Erasmus+ hrají úředníci pro začleňování;
- H. vzhledem k tomu, že vysoké administrativní požadavky představují i nadále překážku, která brání v účasti jednotlivcům, kteří mají méně příležitostí, dospělým studentům, mladým lidem, státním příslušníkům třetích zemí, ale i partnerstvím a organizacím malého rozsahu;
- I. vzhledem k tomu, že cíle programu jsou plněny prostřednictvím tří klíčových akcí, a to „vzdělávací mobilita jednotlivců“ (KA1), „spolupráce mezi organizacemi a institucemi“ (KA2) a „podpora rozvoje politiky a spolupráce“ (KA3);
- J. vzhledem k tomu, že rostoucí životní náklady, vysoká míra inflace a další problémy způsobují další tlak na rozpočet programu;
- K. vzhledem k tomu, že studenti s menšími zdroji čelí větším překážkám při využívání mobility studentů v rámci programu Erasmus+; vzhledem k tomu, že zvýšení cen nájemného a nedostatek studentského ubytování znesnadňují studentům nalezení

Solidarity Corps and Citizens, Equality, Rights and Values (Strand 3)“ („Počáteční provádění programů EU na období 2021–2027: Erasmus+, Kreativní Evropa, Evropský sbor solidarity a Občané, rovnost, práva a hodnoty (složka 3)“), Evropský parlament, generální ředitelství pro parlamentní výzkumné služby, 20. července 2023.

cenově dostupného ubytování, a vzhledem ke zhoršování tohoto problému v posledních letech;

- L. vzhledem k tomu, že nejistota a zpoždění, pokud jde o načasování uzavírání smluv a plateb příjemcům, zvyšují jejich administrativní zátěž a komplikují finanční plánování, což poškozuje zejména malé organizace a nově příchozí a vytváří překážky pro naplňování ambicí v oblasti začleňování a rozmanitosti;
- M. vzhledem k tomu, že program je významnou hnací silou v Evropském prostoru vzdělávání a měl by i nadále reagovat na budoucí trendy ve vzdělávání, aby bylo možné držet krok se společenskými a technologickými změnami;
- N. vzhledem k tomu, že profesní rozvoj pracovníků s mládeží pozitivně ovlivňuje kvalitu projektů v rámci programu Erasmus+ a nerovnosti v postavení pracovníků s mládeží v různých členských státech brání v rámci tohoto programu rozvoji projektů týkajících se mládeže;

Současný stav a úspěchy

1. zdůrazňuje, že program se zaměřuje na rostoucí škálu opatření, včetně celoživotního učení, lepšího začleňování osob s omezenými příležitostmi⁹ a odstraňování překážek mobility ve vzdělávání, zejména absence automatického uznávání kvalifikací a finančních překážek;
2. uznává, že stávající struktura funguje dobře, úspěšně spojuje dříve samostatné programy, a poskytuje tak dobrý ekosystém financování;
3. uznává, že je důležité mít dostatečnou škálu akcí spíše než univerzální přístup;
4. oceňuje „vzdělávací komunitu“, kterou se podařilo v rámci programu vytvořit a která se skládá z účastníků, příjemců, zúčastněných stran, národních agentur a orgánů EU;
5. vítá podepsání memoranda o porozumění mezi Evropskou výkonnou agenturou pro vzdělávání a kulturu a národními agenturami; zdůrazňuje, že je důležité zlepšit a udržovat konstruktivní a kooperativní komunikaci mezi těmito dvěma stranami;
6. očekává, že memorandum o porozumění mezi Evropskou výkonnou agenturou pro vzdělávání a kulturu a národními agenturami přinese skutečné zlepšení, povede k výměně osvědčených postupů a vyjasnění úkolů a povinností s cílem dosáhnout souladu, soudržnosti a účinné komunikace ze strany národních agentur;
7. poukazuje na to, že mobilita ve vzdělávání a partnerství malého rozsahu se ukázaly být vysoce účinnými činnostmi, které oslovují širší veřejnost v celé Evropě a s ohledem na počet jednotlivých účastníků poskytují vynikající hodnotu za vynaložené prostředky;
8. uznává, že mobilita ve vzdělávání a odborná příprava zaměstnanců mají pro mobilitu studentů silný multiplikační efekt;
9. je si vědom toho, že různá odvětví a zúčastněné strany velmi dobře přijaly horizontální

⁹ Definice osob s omezenými příležitostmi viz čl. 2 odst. 25 nařízení (EU) 2021/817.

priority programu;

10. vítá ambici dosáhnout digitální transformace programu a vytvářet příležitosti v oblasti digitálního učení;
11. zdůrazňuje, že tyto formáty mohou být ve zvláštních situacích použity jako cenný doplněk fyzické mobility, ale neposkytují stejnou kvalitu zkušeností a přínosů a nenahrazují smysluplnou interakci na místě;
12. oceňuje kroky podniknuté ke zvýšení objemu ekologicky šetrných cest a vyšší míry financování cest, které jsou šetrnější k životnímu prostředí; vybízí k vynaložení ještě většího úsilí na dosažení tohoto cíle, aniž by se tím však vytvářely překážky omezující přístupnost tohoto programu v oblastech, kde jsou možnosti ekologického cestování zatím nedostupné;
13. uznává, že nová stěžejní opatření prokázala svou přidanou hodnotu;
14. bere na vědomí vřelé uvítání iniciativy „Evropské univerzity“ ze strany vysokoškolských institucí a její ústřední úlohu při podpoře úsilí o odstranění překážek mezinárodní spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání; zdůrazňuje, že projekty mobility, vytváření společných učebních osnov a meziuniverzitní evropská spolupráce v oblasti výzkumu mají zásadní význam pro řešení potřeb ve strategicky významných oblastech; zdůrazňuje význam této iniciativy pro Evropskou strategii pro univerzity;
15. vítá kroky vedoucí k zavedení společných evropských titulů a společných evropských diplomů;
16. vítá nové příležitosti, které nabízejí pedagogické akademie;
17. vítá nově zřízená střediska excelence odborného vzdělávání a poukazuje na to, že jejich úspěšné zavádění má zásadní význam pro modernizaci odborného vzdělávání a přípravy v Evropě;
18. konstatuje, že iniciativa DiscoverEU, která vznikla z podnětu Evropského parlamentu, se stala dobře zavedenou, oblíbenou a široce přístupnou činností v oblasti informálního učení, která přibližuje Evropskou unii mladým lidem, včetně mladých lidí s omezenými příležitostmi, a podněcuje v nich zájem o jejich budoucí zapojení do dalších projektů EU;
19. zdůrazňuje, že centralizované akce v oblasti sportu řízené Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA) se ukázaly jako užitečné pro podporu evropského rozměru ve sportu; oceňuje, že zavedení mobility v roce 2023 jako decentralizované akce podporuje výměnu sportovních pracovníků a trenérů;
20. připomíná, že čerpání rozpočtu v období 2021–2022 bylo navzdory opožděnému zahájení programu téměř sto procentní;
21. bere na vědomí nezbytné úpravy v důsledku pandemie s dočasným snížením finančních prostředků na mobilitu ve vzdělávání a navýšením finančních prostředků na spolupráci a inovační partnerství;

22. oceňuje rychlou reakci a větší flexibilitu programu na podporu ukrajinských studentů, učitelů, pedagogů a vzdělávacích institucí;
23. konstatuje, že některé postupy podávání žádostí se zjednodušily a zefektivnily;
24. zdůrazňuje velmi nízkou míru chyb ve srovnání s jinými programy financování EU, zejména s ohledem na složitost programu;
25. zdůrazňuje, že všechny zainteresované země, které splňují požadavky programu, včetně Švýcarska a Spojeného království, se k tomuto programu mohou připojit a přispět tak k evropské mobilitě ve vzdělávání; podporuje účast organizací občanské společnosti z přidružených zemí;

Výzvy a problémy

26. poukazuje na to, že účastníky projektů mobility ve vzdělávání nejvíce odrazují nedostatečné granty na pokrytí nákladů na mobilitu a zpoždění plateb;
27. vyjadřuje politování nad tím, že mnoho mladých lidí s omezenými příležitostmi nemůže strávit delší období v zahraničí kvůli finančním nebo jiným překážkám;
28. uznává obtíže, na které narážejí národní agentury v rámci procesu vytváření vnitrostátních plánů pro začleňování a rozmanitost;
29. vyjadřuje politování nad skutečností, že složité administrativní postupy ve všech fázích značně brání účasti nově příchozích a malých organizací, zejména v odvětví školství, mládeže, odborného vzdělávání a přípravy, sportu a vzdělávání dospělých;
30. vyjadřuje politování nad časovou náročností podávání žádostí o financování z programu Erasmus+ a nad tím, že žadatelé často nemohou podat žádost bez externí podpory, což brání účasti menších organizací a naopak prospívá poradenským společnostem, které se zabývají psaním projektů;
31. je znepokojen skutečností, že téměř třetina studentů zapojených do vysokoškolské mobility uvedla, že nezískali plné uznání kreditů, a vyzývá k přijetí opatření k zajištění souladu s cíli stanovenými v Listině programu Erasmus pro vysokoškolské vzdělávání; zdůrazňuje, že tato skutečnost brání vytvoření skutečného Evropského prostoru vzdělávání a pro studenty, kteří jsou závislí na včasném dokončení studia, představuje významnou překážku;
32. vyjadřuje politování nad nedostatečnou podporou partnerství mezi školami a neziskovými organizacemi, které jsou schopny pomoci učitelům získat přístup ke kvalitní mobilitě ve vzdělávání;
33. domnívá se, že uznání rovnocennosti odborného vzdělávání a přípravy a akademického studia se zbytečně odkládá; je rovněž znepokojen přetrvávajícími překážkami, které brání bezproblémové mobilitě v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, jako jsou zejména nejednotné politiky na úrovni jednotlivých členských států a na úrovni EU;
34. vyjadřuje politování nad stavem financování center excelence odborného vzdělávání, které je vzhledem k poptávce po těchto centrech nedostatečné;

35. vzhledem k významu činností v oblasti učení a vzdělávání dospělých je zklamán jejich nízkým využíváním;
36. vítá uplatňování přístupu založeného na paušálních částkách v projektech spolupráce, neboť mnoho příjemců jej považuje za účinné zjednodušující opatření; konstatuje však, že požadavek „podávání průběžných zpráv“ může být zátěží, zejména pro menší organizace;
37. vyjadřuje politování nad tím, že se v roce 2022 drasticky snížil počet příjemců centralizovaných grantů na provozní náklady pro mladé lidi, což mělo závažný dopad na dobrovolnickou sféru občanské společnosti, ve které působí především mladí lidé, již dříve citelně oslabenou v důsledku pandemie COVID-19;
38. vyjadřuje rovněž politování nad výrazně menším počtem úspěšných žádostí mladých lidí a dobrovolnických organizací o centralizované granty, zejména v rámci partnerství Evropská mládež společně a klíčové akce 2, partnerství pro spolupráci v oblasti mládeže, a nad následným snížením rozpočtu na tuto akci v roce 2023;
39. konstatuje, že odvětví sportu Erasmus+ má v některých oblastech velmi omezené finanční prostředky, zejména na pořádání akcí, čímž se omezuje jeho oblast působnosti;
40. vyjadřuje hluboké politování nad pomalým a neúplným rozvojem infrastruktury IT a nad nesprávným fungováním nástrojů IT, jako jsou moduly pro řízení příjemců a projektů a online jazyková podpora (OLS), což zvyšuje pracovní zátěž všech osob zapojených do provádění programu, odrazuje od účasti nově přichozí a oslabuje ambice programu rozšiřovat účast; konstatuje, že v důsledku toho neprobíhá provádění programu optimálním způsobem, zvyšuje se riziko jeho chybné a neúplné dokumentace a monitorování a do budoucna může být ohrožen jeho rozvoj založený na fakticky podložených informacích, a konstatuje rovněž, že podobné problémy v oblasti nástrojů IT existují i v jiných programech financovaných EU, včetně Evropského sboru solidarity;
41. vyjadřuje politování nad tím, že otázky IT mají rovněž závažný dopad na dostupnost údajů, což je zásadní pro probíhající přezkum v polovině období, protože je nezbytná mnohem náročnější metodika hodnocení a zvyšuje se administrativní zátěž;
42. poukazuje na to, že je třeba brát vážně dopad umělé inteligence, protože podvodníci ji již využívají, ale mohla by také snížit pracovní zátěž národních agentur a zlepšit shromažďování údajů;
43. zdůrazňuje stávající nesrovnalosti, pokud jde o vykazování očekávání, výsledky hodnocení a obecné sdílení informací mezi jednotlivými národními agenturami, které vytvářejí různé prováděcí normy pro příjemce a nepříznivě ovlivňují rovné podmínky v rámci fungování programu;
44. je znepokojen nedostatkem odborníků a dobrovolníků při provádění programu a žádá, aby bylo objasněno, zda tento stav má dopad na čerpání finančních prostředků;

Zlepšení současného programu a koncepce budoucího programu

45. vyzývá Komisi, členské státy, vnitrostátní orgány a národní agentury, aby program

Erasmus+ udržovaly blízko lidem a zajistily, že bude i nadále „občanským“ programem, který vyrůstá zdola a který nabízí kvalitní vzdělávání a možnosti mobility pro mladé lidi a studenty všech věkových kategorií;

46. zdůrazňuje, že zastřešující účel programu je široký a přesahuje potřeby trhu práce;
47. žádá, aby byl program zjednodušen na všech úrovních, včetně posouzení, zda lze stávající (dílčí) akce sloučit, a aby tento stěžejní program EU nebyl zatěžován novými úkoly a iniciativami, které by podkopávaly jeho hlavní cíl;
48. vyzývá Komisi, aby odstranila veškeré překážky, včetně finančních, jazykových a administrativních překážek, jako jsou překážky vytvořené novými nástroji IKT, s cílem dosáhnout skutečně inkluzivního programu, který bude otevřený rozmanitosti, aniž by se snížil počet grantů, které mají příjemci k dispozici;
49. trvá na tom, že k optimalizaci digitálních nástrojů by mělo dojít nejpozději do roku 2025 a že jejím cílem by mělo být vytvoření uživatelsky vstřícného, přístupného, spolehlivého a rychle a účinně fungujícího prostředí, které bude respektovat ochranu údajů;
50. zdůrazňuje, že je nepřijatelné, aby se opakovaly problémy s infrastrukturou IT, k nimž docházelo ve stávajícím programovém období; vyzývá Komisi, aby stabilizovala stávající nástroje IT a neměnila je v každém novém programovém období, a očekává, že IT infrastruktura příští generace Erasmus+ bude od prvního dne plně funkční, zejména pokud jde o modul příjemců;
51. vyzývá k tomu, aby nové funkce nebo nástroje IT byly před jejich zavedením důkladně vyzkoušeny a konzultovány s národními agenturami i koncovými uživateli a aby byl zajištěn soulad se směrnicí EU o přístupnosti internetových stránek;
52. vyzývá Komisi, aby na portálu pro možnosti financování a nabídkových řízení napravila omezenou transparentnost a použitelnost oddílu výsledků „Projekty financované v rámci tohoto tématu“, aby si zúčastněné strany mohly stáhnout údaje za účelem analýzy charakteristik úspěšných a zamítnutých projektů z hlediska organizace, výše rozpočtu, země vedení projektu nebo typu projektu;
53. žádá Komisi, aby zpoplatnění digitálních nástrojů a online činností na podporu učení zvažovala odděleně, zejména pokud slouží k přípravě na určitou činnost, s cílem zabránit nadměrně vysokým zálohovým platbám;
54. trvá na tom, že v zájmu odstranění překážek bránících provádění programu musí mít i nadále vysokou prioritu zjednodušování postupů a požadavků pro podávání žádostí a zlepšování pokynů, zejména pro jednotlivce; poukazuje na to, že nedostatky v této oblasti způsobují často největší potíže mladým účastníkům, kteří nemají s programem předchozí zkušenosti;
55. požaduje, aby postupy registrace, podávání žádostí a podávání zpráv byly přiměřené, pokud jde o délku dokumentů, jakož i snížení administrativních a byrokratických nároků, zejména v případě menších grantů;
56. poukazuje na to, že k formulářům návrhů musí být k dispozici jasná a srozumitelně

formulovaná pravidla a pokyny; vyzývá národní agentury, aby se i nadále snažily poskytovat žadatelům lepší zpětnou vazbu;

57. vyzývá Komisi, aby projektovým úředníkům agentury EACEA a zaměstnancům národních agentur zajistila průběžnou odbornou přípravu a dbala o jasnou komunikaci, pokud jde o výklad iniciativ Erasmus+;
58. připomíná, že základním předpokladem spravedlivého a rovného přístupu k programu je včasné, transparentní a spolehlivé informování o lhůtách a jednotlivých krocích;
59. vyzývá národní agentury, aby na začátku realizace projektů uspořádaly informační schůzky o požadavcích na podávání zpráv; navrhuje komplexní revizi výkaznictví a účetnictví, aby se tytéž informace nepožadovaly opakovaně;
60. vyzývá národní agentury, aby své úředníky pro začleňování zmocnily k provádění plánů pro začleňování a rozmanitost;
61. vyzývá Komisi, aby v souvislosti s programem posílila svou spolupráci se zúčastněnými stranami na „evropských cílech v oblasti začleňování“ a aby zpřístupnila údaje o projektech, do nichž jsou zapojeni účastníci s omezenými příležitostmi;
62. vyzývá k lepší vyváženosti kvalitativních a kvantitativních cílů (počet příjemců a podporovaných projektů) v rámci programu a zdůrazňuje, že program se musí i nadále zaměřovat na zlepšování kvality vzdělávání;
63. naléhavě vyzývá Komisi, aby zvýšila úsilí v oblasti digitální transformace programu, zejména pokud jde o provádění iniciativy „Erasmus bez papíru“ pro všechna odvětví vzdělávání a odborné přípravy; vyzývá Komisi, aby v návaznosti na počáteční plány zavedla „evropskou studentskou kartu“ a aby pomohla vysokoškolským institucím přijmout do roku 2025 nominace a přepisy záznamů v oblasti digitální vzdělávací mobility;
64. žádá Komisi, aby zvýšila platby předem pro příjemce s omezenými příležitostmi a aby platby byly příjemcům posílány včas;
65. požaduje častější a pravidelnější přezkum a úpravy grantů a jednotkových nákladů na základě indexu míry inflace, aby lépe odpovídaly životním nákladům, inflaci a potřebám příjemců;
66. vyzývá Komisi a členské státy, aby pomohly řešit problémy spojené s ubytováním studentů mobility v rámci programu Erasmus+;
67. vyzývá Komisi, aby na základě společného hodnocení posoudila připravenost aliancí na autonomii ještě před koncem období jejich financování s cílem určit, zda nepotřebují nějakou formu cílené podpory, která by jim umožnila dosáhnout autonomie v přiměřeném časovém rámci, jakož i stabilizovat a prohlubovat aliance prostřednictvím budoucího projektového financování;
68. vyzývá Komisi, aby se spolunormotvůrci co nejdříve projednala udržitelné pokračování stěžejní iniciativy, kterou představují aliance Evropských univerzit; zdůrazňuje, že tato vize zaměřená na budoucnost musí z těchto aliancí učinit vůdčí sílu v oblasti

evropského vysokoškolského vzdělávání; připomíná, že aliance Evropských univerzit by měly sloužit jako vzory a že Komise a členské státy by pro ně měly vytvořit rámcové podmínky, které je budou plně propojovat s Evropským prostorem vysokoškolského vzdělávání a Evropským prostorem vzdělávání, jakož i právní status aliancí evropských univerzit;

69. vyzývá Komisi, aby využívala nástroje programu na podporu ubytování, které by umožnily otevřít odvětví, ve kterých jsou nedostatečně zastoupeny ženy, jako jsou IT, přírodní vědy, technologie, inženýrství, umění a matematika, podnikání a odborné vzdělávání a příprava, a aby následně usnadnila integraci žen v těchto segmentech trhu práce; navrhuje, aby Komise v rámci programu podporovala vyvážené zastoupení žen a mužů;
70. zdůrazňuje, že zajištěním lepších podmínek společné tvorby může Erasmus+ podporovat vzdělávání, které bude schopno reagovat na nové společenské potřeby, za pomoci metodik, které podpoří rozvíjení souboru adaptovaných znalostí, dovedností, postojů a hodnot, a upozorňuje zejména na přínos programu k přechodu na digitální vzdělávání;
71. vyzývá k širšímu využívání a jasnější formulaci pravidel virtuálního a kombinovaného učení a k budování infrastruktury pro možnosti digitalizovaného a distančního vzdělávání a k jejich rozšíření na další vzdělávací odvětví s cílem usnadnit hladší a flexibilnější přechod a usnadnit začleňování;
72. navrhuje, aby byly rozvíjeny synergie mezi programem Erasmus+ a dalšími programy víceletého finančního rámce (VFR) s cílem financovat zlepšení přístupu ke vzdělávacím nástrojům v oblastech a komunitách s horším propojením nebo přístupem k technologiím, podobně jako je tomu v rámci testované přípravné akce;
73. žádá, aby se eTwinning a portál European School gateway staly nedílnou a dobře fungující součástí programu Erasmus+ a aby byly lépe propagovány mezi učiteli a zaměstnanci škol;
74. žádá Komisi a členské státy, aby podporovaly evropský rozměr profesního rozvoje učitelů a podněcovaly jejich mobilitu; žádá, aby byla přijata ustanovení, která by umožnila zajistit za učitele náhradu nebo jim kompenzovala čas strávený na projektech Erasmus+;
75. navrhuje, aby se akce „Jean Monnet pro školy“ zařadila mezi decentralizované akce, které jsou řízené národními agenturami, aby byla pro školy snáze přístupná;
76. zdůrazňuje, že na příležitosti nabízené základním školám a žákům je třeba vyčlenit více finančních prostředků, tak aby odpovídaly poptávce, která je ve většině programových zemí velmi vysoká;
77. vyzývá Komisi, aby vyřešila problémy způsobené kvantitativním omezením vyplývajícím z institucionální akreditace s ohledem na inkluzivní ambice programu týkající se zejména škol, kterých je v celé EU obrovské množství;
78. vyzývá Komisi, aby se zabývala možnostmi vytvoření a podpory synergií mezi programem Erasmus+, dalšími programy VFR a Strategii EU pro boj proti

antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030), aby střední školy měly lepší přístup do sítě památek holokaustu a aby jejich žáci měli během svého studia možnost navštívit alespoň jedno z těchto míst v Evropě;

79. žádá Komisi, aby zveřejnila výzvu k předkládání projektů, která studentům středních škol umožní navštívit některá z míst Evropy, která jsou spojena s nelidskými zločiny spáchanými totalitními režimy;
80. žádá Komisi, aby v rámci programu Erasmus+ zveřejnila výzvy k předkládání návrhů na podporu škol v boji proti všem formám šikany a diskriminace a aby posílila školní psychologické poradenství;
81. vyzývá Komisi, aby podpořila úlohu programu Erasmus+ při posilování pocitu sounáležitosti, zvyšování občanské angažovanosti a lepšího porozumění Unii a podpoře evropských hodnot a aby z tohoto programu učinila skutečného propagátora evropské demokracie;
82. žádá Komisi, aby v souvislosti s mobilitou ve vzdělávání zavedla složku výchovy k občanství EU spojenou se vzdělávacími a mimoškolními aktivitami, za které budou udělovány mikrocertifikáty a které budou rozvíjet aktivní občanství a zahrnovat zákaz diskriminace;
83. vítá vzdělávací složku této akce a žádá Komisi, aby posoudila její výsledky s ohledem na posílení vzdělávacího rozměru vytvořením větších synergií mezi mobilitou ve vzdělávání a iniciativou DiscoverEU;
84. vyzývá k rozvoji iniciativy DiscoverEU s cílem podpořit inkluzivnější opatření;
85. navrhuje zvážit zavedení kvót pro skupinové cesty, protože důsledné trvání na požadavku, že všem spolužákům ve skupině musí být přesně 18 let, aby mohli být považováni za skupinu DiscoverEU, může být kontraproduktivní;
86. žádá Komisi, aby posoudila možnosti integrovanějšího přístupu k činnostem mládeže napříč programy EU a aby přitom vycházela ze zkušeností s Evropským rokem mládeže 2022 a z konzultací se zúčastněnými stranami působícími v oblasti mládeže, které se věnovaly otázce navrhování, provádění a hodnocení grantů a nástrojů v oblasti mládeže;
87. vyzývá Komisi, aby program uvedla do většího souladu se strategií EU pro mládež, jedenácti cíli v oblasti mládeže a výsledky dialogu EU s mládeží; vyzývá k lepšímu vymezení cílů a úloh projektů spadajících pod klíčovou akci 2 v oblasti mládeže, aby napomáhaly práci s mládeží, profesnímu rozvoji pracovníků s mládeží a neformálnímu vzdělávání;
88. vyzývá agenturu EACEA a národní agentury, aby vytvořily komunikační strategii, která osloví nové mládežnické organizace, zejména ty, které pracují s mladými lidmi s omezenými příležitostmi nebo jsou jimi vedeny, a aby jim poskytly větší podporu při sepisování návrhů projektů a budování kapacit s využitím nástroje SALTO (možnosti podpory, pokročilého vzdělávání a odborné přípravy pro mládež);
89. připomíná, že je třeba zajistit dostatečné finanční prostředky pro malá partnerství ve všech odvětvích programu s cílem usnadnit vstup malým organizacím a nezkušeným

osobám a nabídnout jim reálné vyhlídky na rozvoj;

90. zdůrazňuje, že program má klíčový význam pro vytváření Evropského prostoru vzdělávání, a požaduje větší součinnost s programem Evropský sbor solidarity; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby daly podnět k uplatňování otevřené metody koordinace vzájemného uznávání kompetencí získaných během období evropské mobility nebo občanské angažovanosti;
91. navrhuje, aby program umožňoval ve větší míře podporovat opatření, jako jsou individuální vzdělávací účty a mikrocertifikáty, které zlepšují prostupnost vzdělávacích systémů;
92. zdůrazňuje, že je důležité podporovat mobilitu studentů odborného vzdělávání a přípravy, mimo jiné s cílem oslovit mladé lidi s omezenými příležitostmi; vyzývá členské státy, aby rozvíjely synergie mezi programem Erasmus+ a dalšími programy financování s cílem usnadnit vzdělávací mobilitu studentů odborného vzdělávání a přípravy a pracovníků s nízkou kvalifikací a zlepšit územní a regionální spolupráci;
93. naléhavě vyzývá k vytvoření specializovaného online nástroje přizpůsobeného potřebám učitelů, školitelů a studentů v počátečním i dalším odborném vzdělávání a přípravě, neboť stávající nástroje se ukázaly jako nevyhovující;
94. vyzývá Komisi, aby se spolunormotvůrci co nejdříve projednala svou vizi udržitelného pokračování stěžejní iniciativy, kterou představují centra excelence odborného vzdělávání;
95. vyzývá k tomu, aby v rámci center excelence odborného vzdělávání byl uplatňován ucelený přístup ke vzdělávání, a vyzývá členské státy, aby z těchto center učinily hybnou sílu rozvoje společných evropských kvalifikací, učebních osnov a diplomů v oblasti odborného vzdělávání a přípravy;
96. vyzývá Komisi, aby se zabývala otázkou statutu účastníků odborného vzdělávání a přípravy v rámci mobility; považuje za velmi důležité, aby organizace nabízející učňovskou přípravu měly povinnost podepsat chartu kvality v souladu s Listinou programu Erasmus pro vysokoškolské vzdělávání, a vyzývá k lepšímu monitorování pracovních podmínek a k zajištění přiměřené odměny pro jednotlivce, kteří se účastní učňovské přípravy v rámci programu Erasmus+;
97. navrhuje, aby program i nadále podporoval projekty, které propagují širokou škálu dovedností, včetně uměleckých řemesel, aby tyto dovednosti zůstaly zachovány;
98. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s národními agenturami a příslušnými zúčastněnými stranami přehodnotila svou strategii vzdělávání dospělých s ohledem na cíl, kterým je dosažení toho, aby se do roku 2030 učení a vzdělávání účastnilo 60 % dospělých;
99. vyzývá Komisi, aby zvýšila viditelnost podpory, která je k dispozici pro činnosti v oblasti učení a vzdělávání dospělých; navrhuje, aby nevyčerpané finanční prostředky nebyly okamžitě převedeny na jiné akce, ale aby byly využívány na podporu spolupráce v oblasti vzdělávání dospělých a pro usnadnění mobility mezi dospělými studenty s omezenými příležitostmi prostřednictvím osvětových kampaní, snadno vyplnitelných žádostí a větší součinnosti s Evropským sociálním fondem plus ve všech členských

státech;

100. vyzývá Komisi, aby zlepšila komunikaci a propagaci v oblasti financování sportu v rámci programu Erasmus+; vyzývá k lepšímu zastoupení sportovních sdružení v udělených projektech, protože mezi příjemci jsou často nadměrně zastoupeny nesportovní organizace, jako jsou nevládní organizace a poradenské společnosti;
101. zdůrazňuje, že program má nutně jen velmi omezené možnosti poskytování podpory v krizových situacích a že Komise by měla ve větší míře usnadnit spolupráci mezi členskými státy při komplexním řešení společných výzev a zajistit tak, aby program nebyl přetížen;
102. vyzývá Komisi a národní agentury, aby v zájmu dosažení skutečné inkluзивity programu usilovaly o zajištění toho, že potenciální účastníci, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí a kteří legálně pobývají v EU, nebudou během procesu podávání žádostí narážet na obtíže;
103. poukazuje na to, že spolupráce s nepřidruženými třetími zeměmi může být velmi obtížná, a vyzývá Komisi, aby systematicky monitorovala, zlepšovala a posilovala mezinárodní rozměr programu;
104. žádá, aby byla věnována větší pozornost otázkám týkajícím se mezinárodního rozměru programu, jako jsou pravidla pro ochranu údajů pro země mimo EU, dopad geopolitických otázek a vízové otázky;
105. vyzývá Komisi, aby zajistila nezbytnou flexibilitu při navrhování příští generace programu a zároveň zajistila jeho jednotnost a řádnou kontrolu, a to i ze strany Parlamentu;
106. trvá na tom, aby národní agentury, příjemci a další zúčastněné strany, včetně mladých lidí, a Parlament byli aktivně zapojeni do nepřetržitého procesu, který by na základě vzájemného dialogu vedl k optimalizaci nynější i příští generace programu Erasmus+; navrhuje, aby Komise prozkoumala, jak by mohly být při hodnocení programu využity nástroje umělé inteligence, a aby nastínila jasnější představy o potřebách a různých možnostech dalšího vývoje, který by nevedl k nahrazení lidského rozhodování;
107. žádá Komisi, aby znovu posoudila, zda by měla být více zviditelněna přímá vazba mezi EU a programem, který je stěžejním programem Unie, aby se zvýšilo povědomí o tomto propojení mezi současnými a budoucími příjemci;
108. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily plné využití synergií mezi programem Erasmus+ a dalšími programy, jako je Horizont Evropa nebo Evropský sociální fond plus, a aby byl program lépe propojen s dalšími oblastmi politiky EU, jako je akční plán proti rasismu na období 2020–2025 a Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030;
109. žádá o včasné poskytování aktuálních výsledků od nové meziprogramové skupiny Generálního ředitelství Komise pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu a Generálním ředitelstvím pro výzkum a inovace, pokud jde o synergie mezi programem Horizont Evropa a programem Erasmus+;

110. zdůrazňuje, že je třeba urychlit součinnost mezi Evropským prostorem vzdělávání, akčním plánem digitálního vzdělávání a Evropskou agendou dovedností, pokud jde o formování koncepce politiky digitálního vzdělávání;
111. žádá Komisi, agenturu EACEA a národní agentury, aby analyzovaly a systematicky prováděly konkrétní opatření zaměřená na odstraňování stávajících nedostatků ve struktuře programu s cílem zvýšit součinnost mezi různými vzdělávacími oblastmi a aktéry a zlepšit tak propustnost a vytvořit v rámci programu novou rovnováhu při zachování rozdílných znaků, které jsou nezbytné pro účinnou politickou kontrolu;
112. vyzývá k lepšímu propojení centralizovaných a decentralizovaných akcí a k většímu využívání flexibilních nástrojů financování, jako jsou mikrogranty; navrhuje, aby vzhledem k pozitivním zkušenostem s mikrogranty, které byly načerpány během pandemie, by tyto granty měly být cíleně zachovány;
113. vyzývá Komisi, aby při zavádění nových administrativních opatření, jako jsou navýšení rozpočtu a jednorázové částky, provedla řádné pilotní projekty a testování s cílem zabránit vytváření dalších administrativních překážek pro příjemce;
114. vyzývá k poskytování grantů na provozní náklady na podporu rozvoje strategických odvětví, která se často spoléhají na dobrovolníky, a ke strukturované a pravidelné spolupráci mezi zúčastněnými stranami a organizacemi zastupujícími příjemce;
115. vyzývá ke zlepšení kvality hodnocení grantů na provozní náklady;
116. vybízí k vytváření silnějších pobídek a lepších pokynů, aby značka „pečeť excelence“ začala mít na program Erasmus+ hmatatelný pozitivní dopad;
117. vyzývá Komisi, aby v zájmu zajištění důvěry v zavedený akreditační mechanismus důsledně sledovala veškeré známky svědčící o tom, že některý z akreditovaných příjemců nerespektuje evropské hodnoty, a aby v návaznosti na zjištění takové skutečnosti přijala vhodná opatření, která v případě, že obvinění jsou opodstatněná a nelze zjednat okamžitou a trvalou nápravu, musí vést k vyhoštění takového příjemce; poukazuje na potřebu přísnějšího monitorování tohoto problému v příštím programovém období;
118. vyzývá Komisi, aby věnovala zvýšenou pozornost problému podvodů, jako jsou schránkové společnosti nebo navýšení prostředků na začleňování, které se ve skutečnosti nedostanou ke skupinám s omezenými příležitostmi, a aby zvýšila transparentnost opatření přijatých za účelem boje proti takovému podvodnému jednání;
119. vyzývá k postupnému a předvídatelnějšímu navyšování rozpočtu v příštím programovém období víceletého finančního rámce a trvá na tom, že od samého počátku roku 2028 nesmí být úroveň financování nižší než v posledním roce současného programu (2027), aby bylo zajištěno hladké pokračování a stabilita akcí a činností programu;
120. prohlašuje, že je odhodlán zajistit podstatné navýšení rozpočtu programu Erasmus+ v programovém období 2028–2034 a zavazuje se ke ztrojnásobení stávajícího krytí s přihlédnutím k požadavkům programu;

-
- ◦

121. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi, jakož i národním agenturám programu Erasmus+.

**PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY,
OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY**

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracování zprávy až do okamžiku jejího přijetí ve výboru obdržel podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt nebo osoba
Institute MOVIT Institute for Development of Youth Mobility, Slovenia
Centre of the Republic of Slovenia for Mobility and European Educational and Training Programmes
Swedish National Agency (NA) for Erasmus+
OeAD, Austria's Agency for Education and Internationalisation
JINT, Nationaal Agentschap voor Erasmus+ Jeugd in Vlaanderen
EU University Association
Academic cooperation association
European Vocational Training Association
European Association of Institutes for Vocational Training
Lifelong learning platform
The European Association for the Education of Adults
Erasmus Student Network
Youth Forum
European Students' Union
EFIL - European Federation for Intercultural Learning
European Olympic Committee, EU Office
Erasmus+ Civil Society Coalition
National Youth Council of Hungary
Movetia – Switzerland National agency for the promotion of exchanges and mobility in the education system
DZS, Czech National Agency for International Education and Research

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje.

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	28.11.2023
Výsledek konečného hlasování	+ : 22 - : 3 0 : 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Niklas Nienaß, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	João Albuquerque, Ibán García Del Blanco, Chiara Gemma, Łukasz Kohut, Marcel Kolaja, Emmanuel Maurel, Wolfram Pirchner, Rob Rooker

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

22	+
PPE	Asim Ademov, Tomasz Frankowski, Wolfram Pirchner, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	João Albuquerque, Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Łukasz Kohut, Marcos Ros Sempere
The Left	Niyazi Kizilyürek, Emmanuel Maurel
Verts/ALE	Marcel Kolaja, Niklas Nienaß

3	-
ECR	Rob Rooken, Andrey Slabakov
NI	Andrea Bocskor

2	0
ECR	Chiara Gemma
ID	Catherine Griset

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se